

Sprekende Cijfers Winkelmarkten Apeldoorn, Deventer en Zwolle

Sprekende Cijfers Winkelmarkten

Een uitgave van Dynamis

© Copyright 2019

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd en/of verveelvoudigd of in enigerlei andere vorm openbaar gemaakt worden zonder schriftelijke toestemming van de eigenaar Dynamis B.V.

Dynamis

Orteliuslaan 1000
3528 BD Utrecht
research@dynamis.nl
030 307 89 00

Rodenburg Makelaars

Paslaan 20
7311 AL Apeldoorn
info@rodenburg.nl
055 526 82 68

Voorwoord

Hierbij presenteren wij het jaarrapport **Sprekende Cijfers Winkelmarkten van Rodenburg Makelaars**, partner in Dynamis. Dit rapport beschrijft de actuele stand van zaken op de winkelmarkt in Apeldoorn, Deventer en Zwolle, naast de cijfermatige aanbod- en transactieontwikkelingen wordt uitgebreid aandacht besteed aan de lokale marktomstandigheden. Uit het rapport blijkt dat in de afgelopen twaalf maanden de vraag naar winkelruimte in het centrum in zowel Apeldoorn, Deventer als Zwolle lager is uitgekomen. Vergeleken met vorig jaar kwamen in alle drie de gemeenten minder nieuwe retailers en werden minder vierkante meters winkelruimte verhuurd of verkocht.

Historisch hoog winkelaanbod in Apeldoorn door winkelcentrum Oranjerie

In het centrum van Apeldoorn staan bijna vier keer zo veel vierkante meters winkelruimte in aanbod als vorig jaar. Deze sterke toename wordt grotendeels veroorzaakt door het in aanbod komen van het volledig gerenoveerde en heropende winkelcentrum Oranjerie. Naar verwachting zullen de transacties in dit winkelcentrum op termijn een impuls gaan geven aan het totale opnamevolume in Apeldoorn.

Toplocaties winkelgebied Zwolle onder druk

Waar vorig jaar nog geen leegstand zichtbaar was op de A1-locaties van de Zwolse winkelmarkt, staat halverwege 2019 circa 6% van de winkelpanden leeg. Met name de grotere landelijke partijen trekken zich terug, waardoor tevens de huurprijzen onder druk komen te staan. Op A2-locaties is de leegstand juist afgenomen naar 0% in 2019.

Rodenburg Makelaars

Apeldoorn, Deventer en Zwolle

Een begrip in de regio! Ons kantoor bestaat maar liefst al ruim 85 jaar. Bij ons werken enthousiaste medewerkers met passie voor hun vak. Onze makelaars hebben lokale kennis, kennen iedere steeptegel in hun regio en zijn diep geworteld in de stad en netwerk.

Marcel van de Velde

Bedrijfsmakelaar
Vestiging Apeldoorn

Ellis Kersten

Bedrijfsmakelaar
Vestiging Deventer

Eva Olde Rikkert

Bedrijfsmakelaar
Vestiging Zwolle

Grootse nieuwbouw heeft averechts effect

In verschillende steden wordt ingezet op het (ver) bouwen van winkelcentra aan de rand van de binnenstad. Deze ontwikkelingen moeten meer consumenten naar het winkelgebied trekken, maar hebben een afname van de vraag naar winkelruimte in de oude binnenstad tot gevolg. Tijdens de (ver) bouw stellen retailers hun vestigingsbeslissing uit en na oplevering geven retailers vaak de voorkeur aan de vernieuwde locatie. In plaats van ontwikkelingen aan de rand van het centrum, moet het vastgoed in de bestaande hoofdstraten worden versterkt.

Meer Limburgse gemeenten in leegstands-top 10

Voor het tweede jaar op rij voert Rijswijk de ranglijst van gemeenten met de hoogste centrumleegstand aan. In de binnenstad van deze Zuid-Hollandse gemeente staat ruim een op de vier winkels leeg. Door een grootschalige gebiedstransformatie moet veel overbodige winkelruimte verdwijnen uit Rijswijk, waardoor de leegstand in deze gemeente zal afnemen. In Limburgse gemeenten vormt de leegstandsproblematiek juist een steeds grotere uitdaging, Landgraaf, Kerkrade en Heerlen hebben de respectievelijke posities 2, 3 en 4 ingenomen.

Top 10: Hoogste winkelleegstand centrumgebied ¹ (Locatus)	Positie t.o.v. 2018
1. Rijswijk (ZH.)	=
2. Landgraaf	↑
3. Kerkrade	↑
4. Heerlen	↑
5. Veendam	=
6. Waddinxveen	=
7. Capelle aan den IJssel	↑
8. Almelo	↓
9. Terneuzen	=
10. Roosendaal	↑

¹De top 10 is opgesteld op basis van het leegstandspercentage in 2019 van het aantal winkelpanden in de centrumgebieden van gemeenten met tenminste 10.000 inwoners en tenminste 200 winkelpanden binnen de gemeente.

Beperkt deel van de achtergelaten winkelpanden behoudt potentie

Winkelleegstand lost niet vanzelf op, een op de drie aangeboden winkelpanden staat na twee jaar nog steeds te koop of te huur. Dit blijkt uit een analyse in 22 binnensteden met grote leegstandsproblemen. De panden die lang in aanbod staan, hebben een sterk negatieve uitstraling op de complete binnenstad. Gemeenten moeten daarom ingrijpen op de panden die geconfronteerd worden met structurele leegstand, onder andere door transformatie kan dit langdurig leegstaande vastgoed aangepakt worden.

Gemeenten moeten uitbreidingen winkelbestand expliciet uitsluiten

Om toekomstige situaties van overaanbod te voorkomen is het noodzakelijk om uitbreidingen van het winkelbestand uit te sluiten. Uit een beleidsanalyse van de 22 onderzochte gemeenten blijkt de effectiviteit van deze maatregel. In driekwart van de gemeenten die niet eenduidig zijn over de mogelijkheden tot verruiming van het winkelbestand is de winkelleegstand verder toegenomen in de afgelopen twee jaar. Als dit wel expliciet van de hand is gewezen, is slechts in circa de helft van de gemeenten een stijging van de leegstand zichtbaar.

Top 10: Hoogste winkelleegstand centrumgebied van grote gemeenten ¹ (Locatus)	Positie t.o.v. 2018
1. Venlo	=
2. Zoetermeer	=
3. Emmen	↑
4. Dordrecht	=
5. Arnhem	↑
6. Ede	↑
7. Apeldoorn	↓
8. Almere	↑
9. Rotterdam	↑
10. Tilburg	↑

¹De top 10 is opgesteld op basis van het leegstandspercentage in 2019 van het aantal winkelpanden in de centrumgebieden van gemeenten met tenminste 100.000 inwoners.

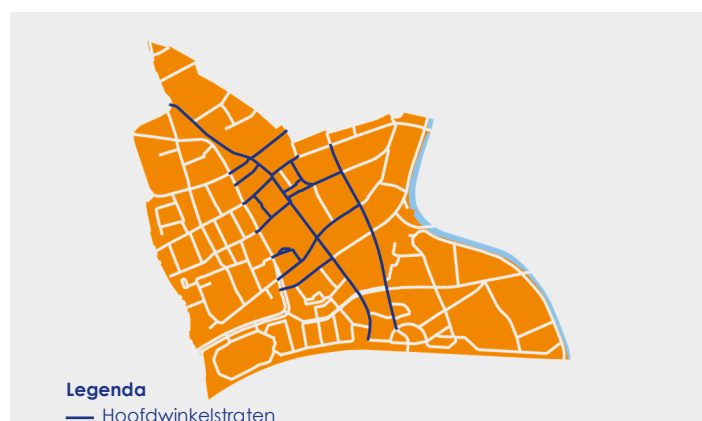
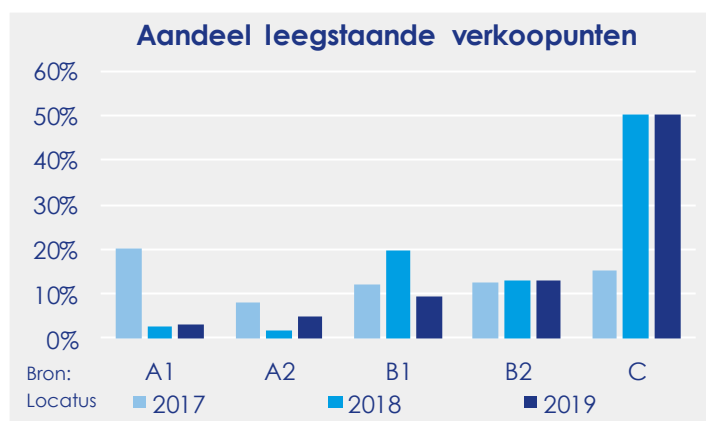
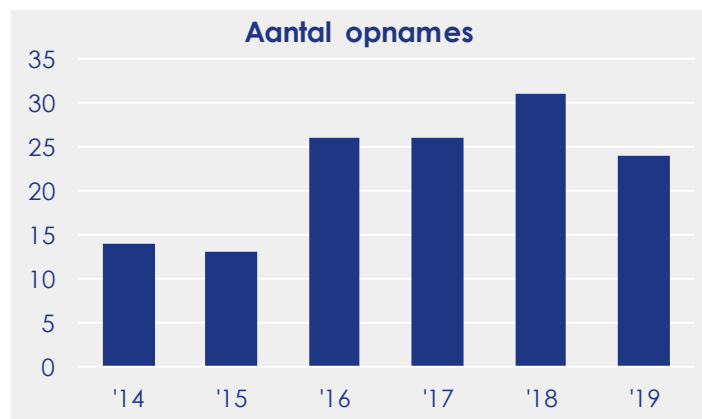
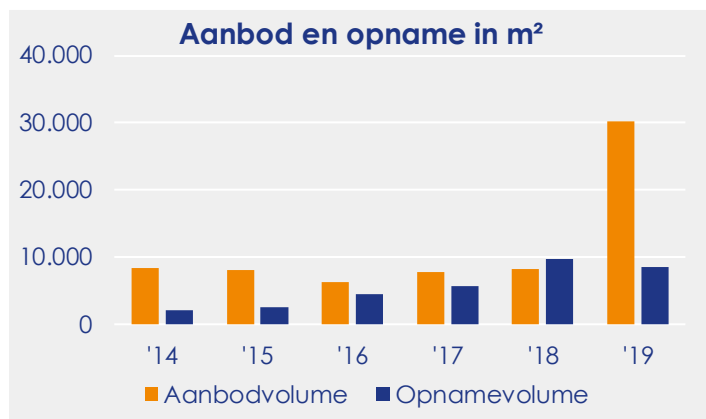

Een uitgave van:
Dynamis
Orteliuslaan 1000
3528 BD Utrecht
research@dynamis.nl
dynamis.nl

Het opnamevolume in het hoofdwinkelgebied van Apeldoorn is met 11% afgenomen. Deze afname komt voort uit een lager aantal gerealiseerde transacties. Het aantal transacties is namelijk van 31 in de periode 2017-2018 gedaald naar 24 in het afgelopen jaar. Als gevolg van de lagere vraag is het beschikbare winkelaanbod toegenomen. De forse aanbodstijging van 8.200 m² in 2018 naar ruim 30.000 m² in 2019 wordt echter vertekend door het in aanbod komen van het volledig gerenoveerde en heropende winkelcentrum Oranjerie. Het winkelcentrum Oranjerie omvat in totaal 20.000 m², dit betreft twee derde van het totale aanbodvolume per 1 juli 2019. Aangezien het tot op heden onduidelijk is in welk stadium de onderhandelingen zijn, is het exacte aantal vrij beschikbare meters in de Oranjerie niet in te schatten. Wel is de verwachting dat dit winkelcentrum en de oude locatie van de

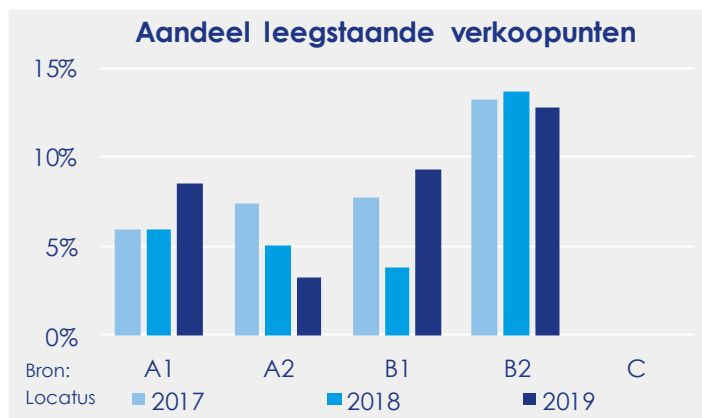
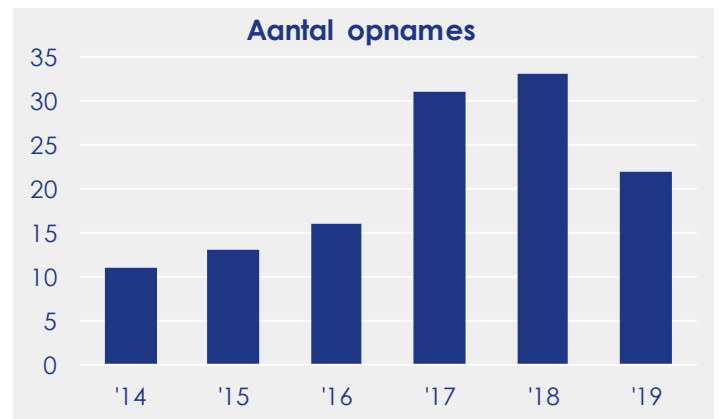
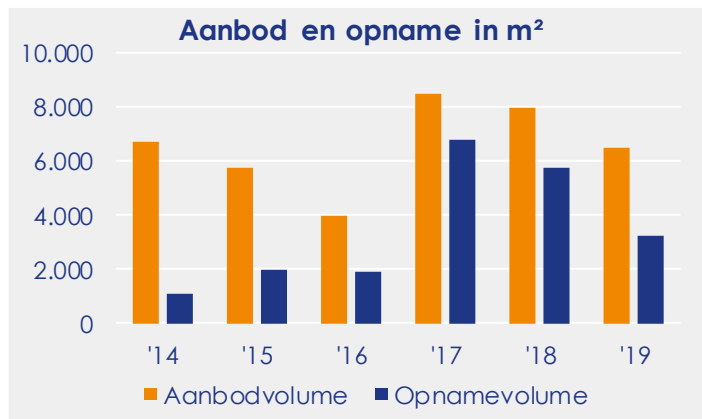
V&D en de Kruidvat op termijn een impuls gaan geven aan het totale opnamevolume in Apeldoorn. Reeds zichtbaar is de stijging van het gemiddelde metrage per transactie met 14% naar 356 m². Sinds 2016 is dit gemiddelde metrage ieder jaar sterk gestegen. De stijging van het gemiddelde metrage in het afgelopen jaar wordt voornamelijk veroorzaakt door een aantal grootschalige transacties, zo huren Bever Zwerfsport en New Yorker respectievelijk 1.000 m² en 1.290 m² aan de Oranjerie 1.

In het gehele centrum van Apeldoorn is er sprake van een afname in de leegstand, behalve op A1- en A2-locaties. Op deze toplocaties neemt de leegstand juist toe. Uit de cijfers van Locatus blijkt dat de hoogste stijging van de leegstand waar te nemen is in het oppervlakte van winkels op A1-locaties, hier heeft een stijging van 4,5%-punt plaatsgevonden.

Het afgelopen jaar, tussen medio 2018 en medio 2019, is het opnamevolume in het hoofdwinkelgebied van Deventer met 44% gedaald. Het totale opnamevolume bedraagt 3.200 m². De combinatie van een daling van het aantal transacties en een daling in het gemiddelde metrage heeft geleid tot dit lagere opnamevolume. In de afgelopen twaalf maanden hebben een derde minder transacties plaatsgevonden, en waar retailers voorheen gemiddeld 174 m² winkelruimte aanhuurden betreft dit gemiddelde in 2018/2019 circa 145 m². Het merendeel van de transacties had een metrage van boven de 100 m². De meeste transacties vonden plaats aan de Lange Bisschopstraat en de Nieuwstraat. Het winkelaanbod is eveneens gedaald naar 6.500 m² en is daarmee weer terug op het oude niveau van 2014. Het meeste aanbod bevindt zich in de Lange Bisschopstraat.

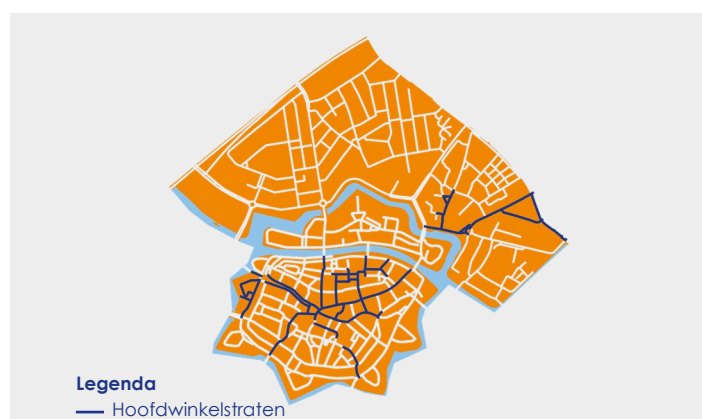
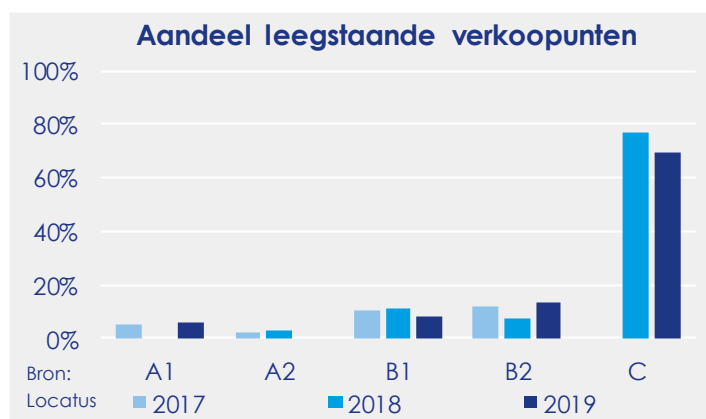
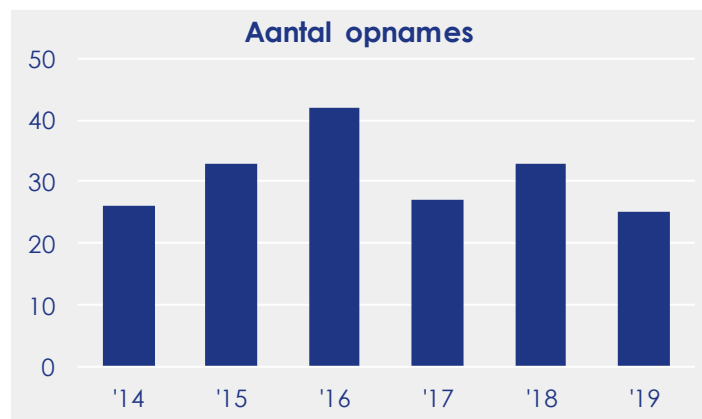
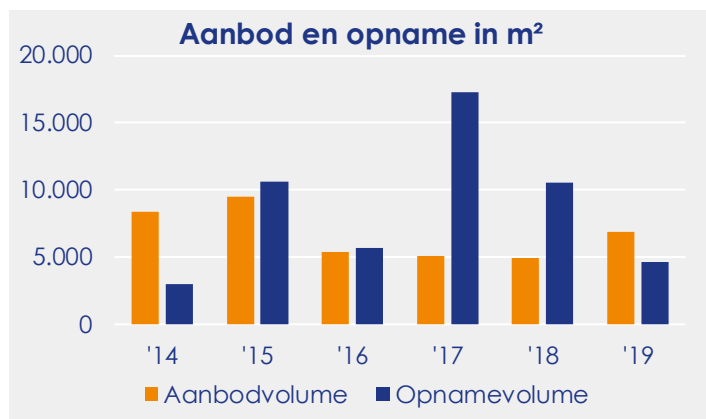
De leegstand van verkooppunten in het centrum van Deventer is gestegen van 8,7% naar 10,2% volgens Locatus. Nog sterker was de stijging van de leegstand in meters: van 7,5% naar 9,6%. B1-locaties zijn het zwaarst getroffen en hebben een huidig leegstandspercentage van 9%, waar het voorheen 4% was. Enkel op A2-locaties is een sterke daling in de leegstand van verkooppunten waarneembaar. Opmerkelijk genoeg is er op C-locaties, waaronder de Kleine en Grote Overstraat en Nieuwstraat, nauwelijks tot geen sprake van leegstand. Hier vinden dan ook de meeste transacties plaats. Deze straten kenmerken zich door de geringe oppervlakten en toegankelijke huurprijzen en zijn daardoor aantrekkelijk voor een grote doelgroep.

De vraag naar winkelruimte in het hoofdwinkelgebied van Zwolle is in het afgelopen jaar zeer beperkt gebleven. In de periode tussen medio 2018 en medio 2019 is het opnamevolume in dit hoofdwinkelgebied met meer dan de helft gedaald naar een niveau van 4.650 m². Naast de daling van het aantal verhuurde of verkochte meters winkelruimte heeft ook het aantal transacties een terugval van bijna een kwart doorgemaakt. In de voorgaande onderzoeksperiode heeft met name de aanhuur van 4.000 m² aan Diezerstraat 80 door Zara en bijna 1.300 m² aan Eiland 9 door Bever het opnamevolume gestuwd. Dergelijke volumineuze transacties hebben niet plaatsgevonden in de periode 2018/2019. De grootste transactie van de afgelopen twaalf maanden betreft de aanhuur van ruim 1.100 m² aan Eiland 12 door Trendhopper. Door het ontbreken van grote transacties is het

gemiddelde metrage gedaald van 320 m² naar 186 m². De achterblijvende vraag heeft geleid tot een stijging van het winkelaanbod met ruim een derde en komt daarmee uit op 6.900 m². Dit is het hoogste behaalde aanbodvolume in de afgelopen vier jaar.

Ten opzichte van 2018 is de leegstand in het centrum van Zwolle volgens Locatus gestegen naar 8,8% in 2019. Voornamelijk A1-locaties kampen met een toename, van 0% leegstand in 2018 naar 6% dit jaar. Met name de grote landelijke partijen trekken zich terug, waardoor huurprijzen onder druk komen te staan. Naast de A1-locaties hebben ook de B2-locaties het zwaar. C-locaties hebben daarentegen te maken met een afnemende leegstand. Dit wordt veroorzaakt door een toename van het aantal home accessoires/meubel winkels op deze locaties.

Een uitgave van:
Rodenburg Bedrijfsmakelaars
 Aagje Dekenstraat 51
 8023 BZ Zwolle
 zwolle@rodenburg.nl
 rodenburg.nl

Partner in Dynamis

**Boek & Offermans
Bedrijfsmakelaars**

Akerstraat 39-41
6411 GW Heerlen
045 574 32 33
info@boek-offermans.nl
boek-offermans.nl
(ook in Maastricht, Venlo en
Venray)

Frisia Makelaars

Javastraat 1a
2585 AA Den Haag
070 342 01 01
bog@frisiamakelaars.nl
frisiamakelaars.nl

HRS Bedrijfsmakelaars

Pettelaarpark 36
Postbus 2073
5216 PD 's-Hertogenbosch
073 80 000 08
info@hrs.nl
hrs.nl
(ook in Tilburg)

Kuijs Reinder Kakes

Westzijde 340
1506 GK Zaandam
075 612 64 00
bog@krk.nl
krk.nl
(ook in Amsterdam en Alkmaar)

Lamberink Bedrijfsmakelaars

Javastraat 10 - 18
9401 KZ Assen
059 233 84 20
bedrijfsmakelaars@lamberink.nl
lamberink.nl
(ook in o.a. Groningen)

Molenbeek Makelaars

Emmalaan 39
3581 HP Utrecht
030 256 88 11
utrecht@molenbeek.nl
molenbeek.nl

Ooms.com

Maaskade 113
Postbus 24040
3007 DA Rotterdam
010 424 88 88
bog@ooms.com
ooms.com
(ook in Dordrecht)

Rodenburg Bedrijfsmakelaars

Paslaan 20
7311 AL Apeldoorn
055 5 268 268
info@rodenburg.nl
rodenburg.nl
(ook in Deventer en Zwolle)

Snelder Zijlstra

Bedrijfsmakelaars
Hoedemakerplein 1
Postbus 2022
7500 CA Enschede
053 485 22 44
bedrijfsmakelaars@snelderzijlstra.nl
snelderzijlstra.nl

Strijbosch Thunnissen

Bedrijfsmakelaars Arnhem
Sweerts de Landasstraat 27
6800 AN Arnhem
026 355 21 00
arnhem@s-t.nl
stmakelaars.nl

Strijbosch Thunnissen

Bedrijfsmakelaars Nijmegen
St. Canisiussingel 22
6511 TJ Nijmegen
024 365 10 10
info@s-t.nl
stmakelaars.nl

**Van der Sande VanOpstal
Bedrijfsmakelaars**

Vijverstraat 1
4818 ST Breda
076 514 74 54
bog@vandersande.nl
vandersande.nl

Verschuuren & Schreppers

Bedrijfsmakelaars
Emmasingel 13
5611 AZ Eindhoven
040 211 11 12
info@verschuuren-schreppers.nl
bedrijfsmakelaar.nu

DYNAMIS

Orteliuslaan 1000
3528 BD Utrecht
030 307 89 00
dynamis@dynamis.nl
dynamis.nl